

JAVASLAT

Zatykó Imre munkássága

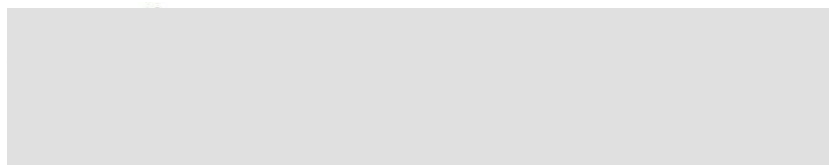
a Pomázi Települési Értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

Zatykó Levente – Nagy Szilvia
(személy/intézmény/szervezet/vállalkozás)

Kelt: Pomáz, 2020. október 25.

a javaslattevő aláírása :

I. A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve, címe:

.

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: **Zatykó Levente Ferenc**

Levelezési cím:

Telefonszám: +

E-mail cím:

Név: **Nagy Szilvia**

Levelezési cím:

Telefonszám: +

E-mail cím:

II. A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése: *Zatykó Imre munkássága*

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása: (csak egy jelölhető)

☒ agrár- és élelmiszergazdaság	☐ egészség és életmód	☐ épített környezet
☐ ipari és műszaki megoldások	☐ kulturális örökség	☐ sport
☐ természeti környezet	☐ turizmus	

3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye: *Pomáz, Margitligeti út 12.*

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik:

☒ települési

a javaslattevő aláírása

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása:

Zatykó Imre (Orosháza, 1900 – Bp, 1987) gyémántdiplomás kertész - gyümölcsstermesztő múltunk gazdagítója

Születésének 120. évfordulóján 2020 október 25-én emlékeztünk meg Zatykó Imréről, aki országos hírű faiskolát működtetett Pomázon, és több kertészeti könyv szerzője volt. Az elismert szakember munkássága szorosan kötődik városunkhoz is.

Pomáz és környéke évszázadok óta ismert és neves szőlő- és gyümölcsstermesztő vidék volt. Az 1930-as évek közepén Zatykó Imre is itt alapította meg országos hírnévre szert tett faiskoláját. A híres dolinai almáskert – az egykori Mandics-birtok – is az ő oltványaival indult. Számos amerikai, olasz almafajtát importált, és megmentett az utókornak erdélyi almafajtákat is. A Krause (mai Jankovits) utcai faiskolájában sok almafajta, diófa és fenyő mellett, amelyek kertészeti versenyek helyezettei voltak (M. kir, Földművelésügyi Minisztérium vándor díja, tavaszi Virágkiállítás – állami aranyérem, stb.), számtalan haszon- és díszkerti növényt termesztett. Kiadott árlapja olcsó árakról, a közönség pontos és megbízható kiszolgálásáról tanúskodik. 1937 és 1943 közötti árjegyzékei az interneten fellelhetők.

Munkássága során arra törekedett, hogy a faiskolai termesztés a korszerű gyümölcsstermesztés megalapozója legyen. Kiemelkedő eredményeket ért el a gyümölcsfaalanyok szelekciójában és a hazai alanyok begyűjtésében, a dió és más termesztett gyümölcsfajták gazdaságos szaporítási módjainak kikísérletezésében.

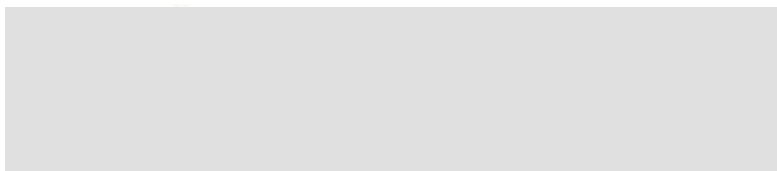
Zatykó Imre jó felkészültségű, egész életében nagyon aktív, szakmájáért lelkesedő kertész volt, aki nemcsak arra törekedett, hogy szakmájából megéljen, hanem faiskolai- és gyümölcsstermesztésünk korszerűsítéséért is küzdött a termesztés minőségének folyamatos javításával. Ha nem ilyen zivataros időben él, biztosan átütőbb lehetett volna munkája. Bizonyára nem véletlen, hogy az egykori Munkaterápiás Intézet Pomázon hozta létre azt a gyümölcsöst, ahol a mai napig működik a "Szedd magad !" , és ahol a környék lakói beszerezik éves gyümölcs szükségletüket. Példája követésre méltó!

Zatykó Imre számtalan szakmai publikációja található meg kertészeti lapokban, több kertészeti témájú könyv szerzője vagy társszerzője.

Az ő munkája például a :

- Gyümölcsfa gyökereztetési kísérletek (Budapest, 1957),
- A diógyökereztetés mai állása (Budapest, 1962),
- Új szempontok a vegyszeres gyümölcsritkításnál (Budapest, 1967),
- A gyümölcsstermő növények vegyszeres termésszabályozása (Budapest, 1970).

a javaslattevő aláírása

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett:

Zatykó Imre értékalkotó munkássága szorosan kötődik a településhez, és országosan is elismert, szakmájában jelentőséggel bír. A Krause, (mai Jankovits) utcai faiskolájában számtalan alma fajta, diófa és fenyő mellett, melyek kertészeti versenyek helyezettei voltak (M. kir, Földművelésügyi Minisztérium vándor díja, tavaszi Virágkiállítás - állami aranyérem, stb.), számtalan haszon- és díszkerti növényt termesztett. A Zatykó család több generációs kertész dinasztiája számos jeles, nemzetközileg is számontartott szakembert adott az országnak. Néhány leszármazottjuk ma is Pomázon él.

Zatykó Imre hatására költözött Pomázra a rokonság egy része, Tivoránné Zatykó Éva így emlékszik:

„Még gyerekek voltunk és Budapesten laktunk, mikor elkezdtünk kijárni Pomázra, megszedni a télire való almakészleteinket. Ilyenkor Édesapánk (Zatykó Ferenc), aki szintén kertészmérnök (mint a család számos tagja) mesélt Imi bácsiról és az Ő almafajtáiról. Itt éltek a Jankovits utcában, vidám, kedves eleven családként. Imi bácsi megjárta a szovjet hadifogságot is, ahonnan szerencsésen hazatért. Töretlen hittel és lélekkel nevelte, nemesítette tovább nem csak a dísz-, és almafáit, hanem a körülötte élőket egyaránt.

Minket pedig büszkeséggel és lelkesedéssel töltött el, hogy nem egy teljesen ismeretlen, idegen helyen „kell” szedni az almát, hanem ott, ahol felmenőink éltek és igyekeztek szebbé és jobbá tenni környezetüket. Egészen biztos, hogy felnővén családot alapítva nem véletlenül választottuk lakhelyünknek Pomázt, hisz ide húzott a szívünk. Itt érezzük otthon magunkat. Tudjuk, ha beleharapunk egy ízletes roppanó almába, hogy kinek, kiknek lehetünk hálásak ezért.”

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források stb.)

Források:

- Magyar Nemzet 1969.11.26. Kertbarátok Klubja
- Kertészeti szemle 1934 6. évfolyam októberi szám 337
- Magyar Gyümölcs, 1942 (9. évfolyam, 1-24. szám)1942-11-01 / 21. szám
- Kertészeti szemle 1935 - 7. évfolyam1935. szeptember / 9. szám
- Kertészmérnök 30. (1988)1988 / 2. szám
- Kertészmérnök 14. (1972)1972 / 6. szám
- Kertészeti Lapok 1931 október, 312
- „LIPPAY JÁNOS” TUDOMÁNYOS ÜLÉSSZAK ELŐADÁSAI 1975. május 27-28 I. kötet
- Magyar Nemzet, 1972. június (28. évfolyam, 127-152. szám)1972-06-25 / 148. szám
- https://hu.wikipedia.org/wiki/Zatyk%C3%B3_Imre (2020.október 20)
- Kertészmérnök, Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem lapja, XXX.évfolyam,

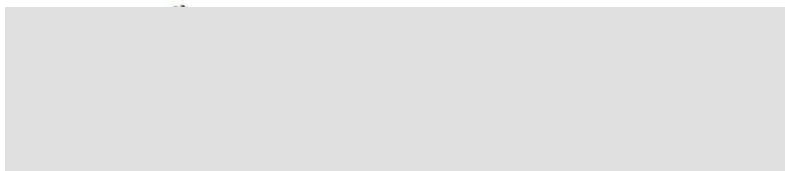
2. szám, 1988 február, 25-27.

- *Magyar Életrajzi Lexikon*

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe (ha van):

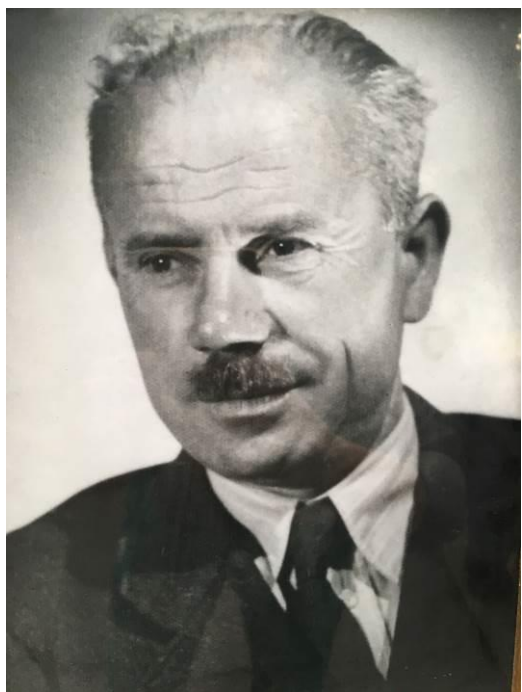
Kelt: Pomáz 2020. október 25.

a javaslattevő aláírása

III. KÖTELEZŐ MELLÉKLETEK

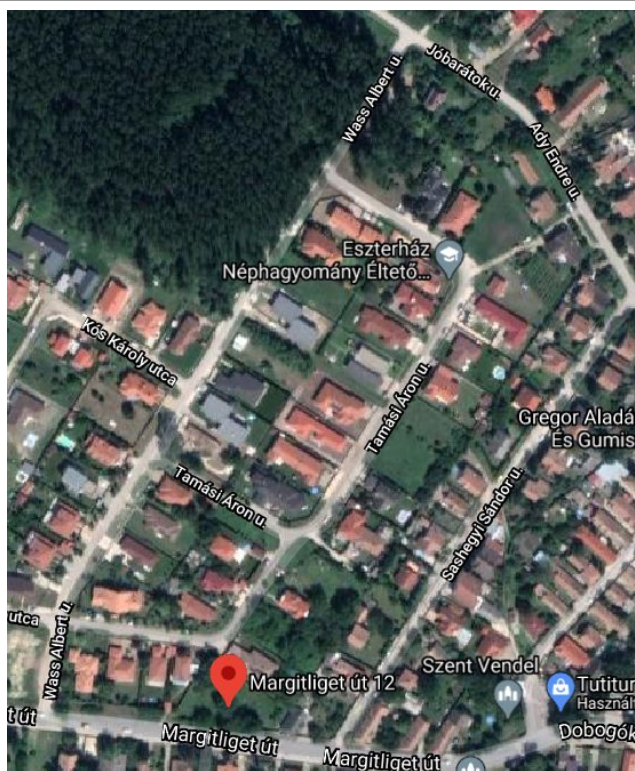
1. sz. melléklet: Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális- dokumentációja

Zatykó Imre

Az örök kísérletező Zatykó Imre

*Az országos híró Zatykó faiskola helye Pomázon,
ma már beépített terület.*

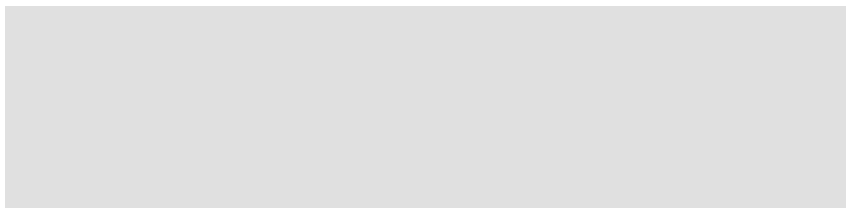

Ebben a Krause (ma Jankovits) utcai házban lakott a Zatykó család a harmincas-negyvenes években

2. sz. melléklet: A Htv. 1. § (1) bekezdés i) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek

A Zatykó dinasztia a kertészeti / mezőgazdasági területen kimagasló nemzetközi hírű szakembereket adott az országnak. A család egyik tagja a pomázi kötődésű Zatykó Imre, de hogy csak néhány jelentős nevet említsünk a családból: Zatykó Imre fia, Zatykó József a fertői Növénynevelési Kutató Intézet tudományos főmunkatársa, majd igazgató helyettese, Zatykó Ferenc (1898-1960) Kertészeti Kutatóintézet tudományos osztályvezető, Zatykó Lajos paprikanemesítő. A családban így módon talán országosan is példátlan széles spektrumú szaktudás halmozódott fel, mely az országhatárokon túl is hírnévre tett szert és amelyet a család ma is élő tagjai visznek tovább és adnak át immár számos kertész generáción keresztül.

a javaslattevő aláírása

3. sz. melléklet: A javaslatához csatolt fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat

Csatolt képek:

Ábrák	Fájlnév	Fájlformátum	Fájl mérete
	Zatyko_Faiskola_arjegyzek.jpg	JPG fájl	1 268 KB
	Zatyko_faiskola.jpg	JPG fájl	112 KB
	Schrett_haz_k.jpg	JPG fájl	397 KB
	Zatyko_Imre arckép_B.jpg	JPG fájl	1 403 KB
	Zatyko_Imre_novenynemesito_A.jpg	JPG fájl	944 KB

Nyilatkozat

Alulírott, **Zatykó Levente Ferenc, Nagy Szilvia** nyilatkozunk, hogy a Javaslat a „Zatykó Imre munkássága” Pomázi Települési Értéktárba történő felvételéhez című adatlap, valamint annak mellékletét képező, a javaslatban szereplő nemzeti értékről készített fotók / multimédiás anyagok a magyar nemzeti értékek és hungarikumok gondozásáról szóló 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelet alapján feladattal felruházott szervezetek által térítésmentesen felhasználhatók. Tudomásul vesszük, hogy ez a nyilatkozatunk nem visszavonható.

Pomáz, 2020.év október 25.

aláírás

a javaslattevő aláírása